

ESCOLA UNIVERSITÀRIA D'INFERMERIA GIMBERNAT

MARC NORMATIU DE PRÀCTIQUES EXTERNES – GRAU EN INFERMERIA

(Normativa elaborada i revisada per la Comissió de Pràctiques i aprovada per la Junta d'Escola)

Aprovada al setembre de 2013
Revisada al setembre de 2015
Revisada al juny de 2016
Revisada al juliol de 2017
Revisada al juliol de 2019
Revisada al setembre de 2020
Revisada i modificada al juliol de 2022
Revisada i modificada al juliol de 2023
Revisada i modificada al setembre de 2024

ÍNDIX DE CONTINGUTS

1.	INTRODUCCIÓ: DESCRIPCIÓ GENERAL	3
1.1.	Pràctiques Externes	3
1.2.	Pràcticum	4
1.3.	Pràctiques Externes en Àmbits Emergents.....	5
1.4.	Pràctiques en Programes de Mobilitat	5
2.	QÜESTIONS PRÈVIES I REQUISITS	6
2.1.	Qui pot fer el pràcticum	6
2.2.	Documentació específica	6
3.	ORGANITZACIÓ I DESENVOLUPAMENT DEL PROCÉS VINCULAT A LES PRÀCTIQUES EXTERNES.....	7
3.1.	Equip de Coordinació de Pràctiques.....	7
3.2.	Professorat de Tutorització Acadèmica de Pràctiques	7
3.3.	Infermeres de referència	9
3.4.	Procediment d'oferta, difusió i adjudicació de places.....	9
3.5.	Procés de seguiment i tutorització.....	9
4.	RESPONSABILITATS DELS ESTUDIANTS I PREVENCIÓ DE RISCOS A LES PRÀCTIQUES	10
4.1.	Responsabilitats de l'alumnat:	10
4.1.1.	<i>Uniformitat, identificació i presentació personal</i>	10
4.1.2.	<i>Assistència</i>	11
4.1.3.	<i>Gestió d'absències</i>	11
4.1.4.	<i>Faltes no justificades</i>	11
4.1.5.	<i>Ús del mòbil</i>	12
4.1.6.	<i>Recomanacions de conducta</i>	12
4.2.	Prevenió de riscos durant les pràctiques	13
4.2.1.	<i>Vacunacions</i>	13
4.2.2.	<i>Protocol de circuit davant un accident o exposició a sang/material biològic</i>	14
4.2.3.	<i>Recomanacions per a la preparació i administració de fàrmacs perillosos</i>	15
5.	ÀMBITS DE PRÀCTIQUES	15
6.	AVALUACIÓ DE LES PRÀCTIQUES CLÍNiques.....	16
6.1.	Paper avaluador de la Infermera de Referència	16
6.2.	Paper avaluador del Professorat Tutor Acadèmic de Pràctiques.....	16
6.3.	El procés de tutorització.....	17
6.4.	Documentació per a l'avaluació	17
7.	SISTEMA INTERN DE GARANTIA DE QUALITAT	17
7.1.	Procés de Gestió de les Pràctiques Externes.....	17
7.2.	Convenis de pràctiques	18
7.3.	Normativa legal	18

1. INTRODUCCIÓ: DESCRIPCIÓ GENERAL

El present document pretén servir com a Marc Normatiu per a regular el desenvolupament de la matèria Pràctiques Externes de l'alumnat que estigui cursant el Grau en Infermeria a l'Escola Universitària d'Infermeria Gimbernat (EUIG).

Tots/es els/les estudiants desenvolupen en les Pràctiques Externes les competències definides en les memòries de titulació. Aquestes competències defineixen els coneixements, habilitats i actituds dels futurs professionals. Apart de les competències específiques, s'inclouen els valors propis de la disciplina infermera. En aquests valors, s'emfatitza el respecte pels drets humans, la igualtat i la diversitat; així com la no discriminació per gènere, religió, discapacitat o ètnia, entre d'altres. També s'ha de garantir l'accessibilitat als serveis de salut i la equitat en l'atenció. Així mateix, s'ha de vetllar per la sostenibilitat del sistema sanitari, en el context global dels objectius de desenvolupament sostenible.

1.1. Pràctiques Externes

La matèria Pràctiques Externes pertany al pla d'estudis del Grau en Infermeria de la Universitat Autònoma de Barcelona. Actualment el Grau en Infermeria de l'EUIG segueix el pla 1470-Grau en Infermeria Gimbernat.

Segons l'actual pla 1470, la matèria Pràctiques Externes està constituïda per 93 European Credit Transfer System (ECTS), dividits en 81 ECTS de 8 assignatures Pràcticum i 1 assignatura obligatòria de 12 ECTS de Pràctiques Emergents. Suposa un total de 2325 hores, de les quals el 97% es dediquen al desenvolupament de les pràctiques clíniques (2255h) i el 3% a activitats formatives i avaluatives relacionades amb aquestes pràctiques.

Les assignatures vinculades a la matèria Pràctiques Externes es distribueixen al llarg del Grau en Infermeria segons mostra la Taula 1.

Taula 1. DISTRIBUCIÓ DE LES ASSIGNATURES DE LA MATÈRIA PRÀCTIQUES EXTERNES

CURS	SEMESTRALITAT		
	1er SEMESTRE	2n SEMESTRE	
2n	Pràcticum I	Pràcticum II	
3r	Pràcticum III	Pràcticum IV	Pràcticum V
4t	Pràcticum VI	Pràcticum Emergent I/II	Pràcticum VII

L'objectiu general de les pràctiques externes és aplicar els coneixements i les metodologies infermeres, així com desenvolupar habilitats pràctiques i competències actitudinals en un entorn professional real, i d'aquesta manera poder exercir les funcions de tenir cura de les persones, les famílies i les comunitats de manera eficient i pertinent segons les necessitats i els problemes de salut de la població garantint una atenció sanitària integrada.

Les pràctiques externes es realitzen en entorns hospitalaris, en l'àmbit comunitari i en àmbits emergents i d'innovació de la pràctica infermera; l'habilitat clínica en aquests entorns va augmentant en complexitat a mesura que l'alumnat va avançant en els seus estudis de grau.

Atès el seu caràcter formatiu, el desenvolupament de les pràctiques externes al llarg de la titulació no implica cap mena de retribució ni la possibilitat de substitució de la prestació laboral del personal contractat pel centre on es desenvolupa la pràctica.

1.2. Pràcticum

La matèria Pràctiques Externes es desenvolupa mitjançant 7 assignatures obligatòries anomenades Pràcticum que es realitzen en diferents àmbits assistencials al llarg dels quatre cursos del Grau en Infermeria (Taula 2). En aquests Pràcticums l'alumnat ha d'aplicar en la pràctica real els coneixements i les metodologies infermeres apreses, així com desenvolupar les habilitats pràctiques i competències actitudinals d'acord amb les assignatures teòriques cursades i les activitats formatives de simulació, que els capaciten per poder realitzar de manera òptima el període d'estada pràctica.

Taula 2. ASSIGNATURES PRÀCTICUM DE LA MATÈRIA PRÀCTIQUES EXTERNES PLA D'ESTUDIS 1470-GRAU INFERMERIA GIMBERNAT

Curs	Semestre	Assignatura	Crèdits	Àmbit
2on	Anual	Pràcticum I	12	Hospitalari/Comunitari-AP
	2on	Pràcticum II	9	Hospitalari/Comunitari-AP
3er	1er	Pràcticum III	12	Hospitalari/Materno-Infantil/Salut Mental/Geriatria
	Anual	Pràcticum IV	12	Hospitalari/Materno-Infantil/Salut Mental/Geriatria i
	2on	Pràcticum V	12	Hospitalari/Materno-Infantil/Salut Mental/Geriatria
4rt	Anual	Pràcticum VI	12	Urgències/Quiròfan /UCI/Unitats especialitzades
	Anual	Pràcticum VII	12	Urgències/Quiròfan /UCI/Unitats especialitzades

Les 7 assignatures de les Pràctiques Externes es distribueixen de la següent manera: el Pràcticum I i II es realitzen en el segon curs del Grau en Infermeria; el Pràcticum III, IV i V en el tercer curs, i finalment el Pràcticum VI i VII a quart curs.

El Pràcticum I és el primer contacte que l'alumnat experimenta amb l'àmbit assistencial dins el desenvolupament de les pràctiques associades al Grau en Infermeria, i es treballen competències

bàsiques relacionades amb la seva adaptació a l'entorn clínic i a la pràctica fonamental de la disciplina infermera.

A la resta d'assignatures del Pràcticum es pretén assolir habilitats cada cop més complexes relacionades amb la pràctica clínica en àmbits hospitalaris, centres de salut, atenció primària i atenció especialitzada.

1.3. Pràctiques Externes en Àmbits Emergents

Les Pràctiques Externes en Àmbits Emergents es realitzen en el marc de les mencions de l'EUIG que s'oferten a quart curs (Taula 3).

La menció denominada *Lideratge, Innovació i Infermeria de Pràctica Avançada* fomenta l'emprenedoria mitjançant el disseny de projectes de negoci relacionats amb el món de la salut, que es poden desenvolupar en el context de les Pràctiques Emergents I (12 ECTS).

La menció *Infermeria, Innovació i Salut Digital* aposta pel desenvolupament de la creativitat i la especialització en salut digital que posen en context en les Pràctiques Emergents II (12 ECTS).

Taula 3 . ASSIGNATURES PRÀCTIQUES EMERGENTS VINCULADES A LES MENCIONS EUIG

Curs	Semestre	Assignatura	Crèdits	Àmbit	Matèria
4rt	Anual	Pràctiques Emergents I	12	Menció 1. Lideratge, Innovació i Infermeria de Pràctica Avançada	Pràctiques Externes en Àmbits Emergents
	Anual	Pràctiques Emergents II	12	Menció 2. Infermeria, Innovació i Salut Digital	

1.4. Pràctiques en Programes de Mobilitat

L'EUIG ofereix la possibilitat de realitzar pràctiques externes en centres assistencials vinculats a universitats nacionals i internacionals dins els Programes de Mobilitat Erasmus, Sicue-Sèneca i Propi (Taula 4).

L'objectiu és promoure l'intercanvi d'estudiants per compartir coneixements en altres realitats socials i culturals. A través de les pràctiques en Programes de Mobilitat l'alumnat obté reconeixement d'estudis cursats a l'estranger. Per això, és requisit indispensable la signatura d'un acord entre la universitat de destinació/origen, l'Àrea de Relacions Internacionals de la UAB i l'EUIG.

El període de realització de l'estada de pràctiques dins els Programes de Mobilitat és al segon semestre de quart curs del Grau en Infermeria.

El nombre mínim de crèdits que l'alumnat pot cursar al llarg de l'estada de pràctiques dins els Programes de Mobilitat és de 12 ECTS.

Taula 4 . UNIVERSITATS PARTICIPANTS ALS PROGRAMES DE MOBILITAT DE LA EUIG

PAÏSOS	UNIVERSITATS PARTICIPANTS
Itàlia	UNIVERSITÀ DEGLI STUDI DE GENOVA
	UNIVERSITÀ DEGLI STUDI DI REGGIO EMILIA
	UNIVERSITÀ DEGLI STUDI DI MODENA
	UNIVERSITÀ DEGLI STUDI DI VERONA
	UNIVERSITÀ DEGLI STUDI DI ROMA
Estònia	TARTU UNIVERSITY (Tartu)
Portugal	UNIVERSIDAD DO MINHO (Braga)
	UNIVERSIDAD ALGARVE
República Txeca	UNIVERSITY OF PRAHA
	UNIVERSITY OF OSTRAVA
Turquia	ISTAMBUL UNIVERSITY – CERRAHPASA
Espanya	UNIVERSIDAD DE BURGOS
	UNIVERSIDAD DE CÁDIZ
	UNIVERSIDAD COMPLUTENSE DE MADRID
	UNIVERSIDAD DE ZARAGOZA
Colòmbia	UNIVERSIDAD SURCOLOMBIANA

De la mateixa manera, els estudiants que provenen d'aquestes universitats tenen la possibilitat de realitzar les seves pràctiques clíniques en els centres assignats pels estudiants de mobilitat.

2. QÜESTIONS PRÈVIES I REQUISITS

2.1. Qui pot fer el pràcticum

Per poder fer les pràctiques curriculars no hi ha cap requisit específic excepte el d'estar matriculat de l'assignatura del Pràcticum corresponent i d'aquelles qüestions derivades de la normativa acadèmica general.

2.2. Documentació específica

Abans de l'inici de les pràctiques externes és obligatori que l'alumnat adjunti a la plataforma acadèmica SIGMA la següent documentació:

- Número de la Seguretat Social (NUSS)
- Fotografia tipus carnet amb bona resolució.
- Còpia del DNI per totes dues cares.

- Certificat de delictes de caràcter sexual, per tal de donar compliment a la Llei 26/2015, de 28 de Juliol de protecció a la infància i a l'adolescència.
- Carnet vacunal actualitzat.
- Annex al conveni de pràctiques específic: Les empreses o institucions on es realitzen pràctiques i l'EUIG signen un conveni de cooperació educativa com a marc regulador de les relacions entre ambdues institucions. Cada conveni conté un annex on s'estableix diferents aspectes com la durada de l'estada de pràctiques, l'horari i lloc de realització i el projecte formatiu. Aquest annex és individual per a cada estudiant i ha d'estar signat tant per l'empresa o institució on es realitzen les pràctiques externes com per l'EUIG. L'annex al conveni de pràctiques incorpora l'acord de compromís de confidencialitat segons el que estableix la normativa legal actual a través del Reglament Europeu de Protecció de Dades (UE) 2016/679, la Ordre SSI/81/2017 de 19 de gener sobre el dret a la intimitat del pacient pels alumnes i residents en Ciències de la Salut i la Llei Orgànica 3/2018 de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i garantia de drets digitals

3. ORGANITZACIÓ I DESENVOLUPAMENT DEL PROCÉS VINCULAT A LES PRÀCTIQUES EXTERNES

La planificació, coordinació i gestió dels diferents pràcticums es desenvolupa durant el Grau en Infermeria tenint en compte el nivell de complexitat i els continguts teòrics impartits en les assignatures teòriques. Les hores de pràctiques externes venen determinades pels crèdits corresponents de cada assignatura de pràctiques. La tipologia dels centres de pràctiques externes que ofereix l'EUIG es realitza d'acord amb els objectius de les assignatures.

El procés organitzatiu integra diferents agents amb rols complementaris:

3.1. Equip de Coordinació de Pràctiques

Té com a funció el tenir cura del correcte desenvolupament de les pràctiques, la elaboració de documents i normatives, així com la coordinació de tots els aspectes relacionats amb la gestió de les pràctiques externes de l'alumnat. L'equip es reuneix de forma periòdica i està integrada per:

- Coordinació de titulació del Grau en Infermeria
- Coordinació de pràctiques externes del Grau en Infermeria
- Professorat responsable dels Pràcticums

3.2. Professorat de Tutorització Acadèmica de Pràctiques

El Professorat de Tutorització Acadèmica (PTA) es constitueix pel professorat titular de l'Equip Docent de l'EUIG i professorat que participa en les Pràctiques Externes desenvolupant unes funcions específiques en l'àmbit dels diferents pràcticums. La coordinació acadèmica general de les diferents assignatures, així com la gestió del PTA, correspon a la Coordinació dels Pràcticums del Grau en Infermeria de l'EUIG.

Les responsabilitats del PTA estan relacionades fonamentalment amb la docència, la formació i la innovació. Les seves principals funcions es relacionen amb l'activitat docent de tutorització, seguiment i avaluació de l'alumnat durant les seves estades pràctiques, constituint un element clau en el seu procés d'aprenentatge.

Aquesta responsabilitat es recull en un document específic per a cada pràcticum, però de manera general inclou:

1. L'acollida de l'alumnat en el centre el primer dia de pràctiques, i la seva presentació a la unitat assistencial i a la infermera de referència¹.
2. El seguiment del procés d'aprenentatge de l'alumnat, verificant conjuntament amb la infermera de referència, que es van assolint els objectius d'aprenentatge i competències establerts en la guia docent de l'assignatura. Aquestes valoracions s'han de fer individualment amb cada estudiant.
3. El seguiment i correcció dels treballs fixats per a cada pràcticum seguint les pautes establertes i guiant a l'alumnat cap a la seva realització.
4. Tenir disponibilitat i fàcil accessibilitat perquè l'estudiantat pugui contactar-hi quan calgui.
5. Mantenir contacte periòdic amb l'Escola a través de la Coordinació dels Pràcticums, per tal de mantenir un feed-back adequat sobre l'evolució de l'aprenentatge de cada estudiant, així com la notificació d'incidents i/o canvis en la planificació.
6. Assistència i participació a les reunions planificades per l'equip de coordinació de pràctiques. Per tal de facilitar el procés de tutorització de l'alumnat, proporcionar formació i recollir propostes i/o incidències, a través de la coordinació de pràctiques es planifiquen una sèrie de reunions al llarg del curs acadèmic, de les quals se'n facilita el calendari a l'inici del curs corresponent i es comparteixen informacions relatives al procés de tutorització. És responsabilitat del PTA l'assistència a totes les reunions, i si no fos possible s'ha de justificar la seva absència amb antelació.
7. L'Escola vetlla per un procés de millora continuada i qualitat docent. En aquest sentit, les responsabilitats del PTA de les pràctiques externes inclouen:
 - Assessorar coordinació de pràctiques del Grau en Infermeria sobre l'actualització de procediments/processos relacionats amb l'àmbit de les pràctiques per tal de garantir l'aproximació dels continguts a les necessitats de la realitat assistencial.
 - Fer propostes de millora sobre la planificació i disseny dels processos de docència i d'avaluació de les pràctiques.
 - Complimentar l'Autoinforme de Docència corresponent als diferents pràcticums a l'acabament de cada curs acadèmic. Això permet valorar i debatre els punts forts i febles de les assignatures de la matèria de Pràctiques Externes.
 - Implicar-se activament en les accions d'avaluació de la satisfacció de l'estudiantat.
8. Formació continuada participant en els programes formatius proposats per l'Escola, per tal d'assegurar una qualitat docent òptima. En aquest àmbit, les responsabilitats del PTA durant les pràctiques són:

¹ Des de l'EUIG s'ha consensuat la denominació d'aquest càrrec utilitzant el gènere en femení segons les directrius del International Council of Nursing.

- Assistir i participar en les sessions formatives planificades per l'Escola. Aquestes sessions s'aniran realitzant durant les reunions programades, incloent diferents àrees temàtiques que donin resposta tant a les necessitats expressades per part del PTA, com a les necessitats derivades de la pròpia escola.
- Participar en la implantació d'accions de millora de la qualitat docent.

3.3. Infermeres de referència

Les persones encarregades de la tutorització clínica són les infermeres de referència, professionals vinculats a la institució on es realitzen les pràctiques i designats per aquesta. Es caracteritzen per la seva experiència professional en el lloc on l'alumnat ha de realitzar les seves pràctiques, així com la seva competència a l'hora de tutoritzar. És personal qualificat i format per assumir el seu rol, doncs tenen coneixements actualitzats i experiències rellevants per a tutoritzar l'alumnat d'infermeria en el context de la pràctica. La tutorització per part de la IR implica:

- Supervisar l'alumnat en pràctiques, habitualment a un/a sol/a estudiant.
- Assumir les responsabilitats:
 - Proporcionar experiències d'aprenentatge inclusives i personalitzades que permeten a l'alumnat assolir els seus resultats d'aprenentatge.
 - Afavorir l'aprenentatge a mida.
 - Aportar retroalimentació.
 - Realitzar una avaluació continuada i formativa de l'aprenentatge de l'alumnat.

3.4. Procediment d'oferta, difusió i adjudicació de places

El procés es realitza a través de la plataforma SIGMA Acadèmic i es desenvolupa de la següent manera:

- Des de l'equip de coordinació de Pràctiques es fa una oferta de centres i places disponibles que queda publicada i que l'alumnat pot consultar a la plataforma SIGMA unes setmanes abans de començar les pràctiques.
- Durant el període de temps prèviament publicat, l'alumnat ha de fer una selecció de diferents opcions d'entre de les ofertes publicades. Posteriorment, es procedirà a fer una assignació de places atenent al criteri de millor nota d'expedient acadèmic.
- Es publica l'adjudicació definitiva de les places i es procedeix a recopilar tota la documentació necessària de cada estudiant per enviar al PTA i als centres de pràctiques.

3.5. Procés de seguiment i tutorització

Tota la informació referent a les qüestions acadèmiques de cada estada pràctica es concentra en l'espai Moodle de cada assignatura Pràcticum. L'alumnat ha de consultar aquest espai Moodle prèviament a l'inici de les pràctiques, on disposarà dels documents amb la descripció dels objectius, les competències a avaluar i les pautes d'elaboració i criteris d'avaluació dels treballs que s'han de realitzar al llarg de les pràctiques.

El procés de seguiment i tutorització de les pràctiques externes es realitza per part del PTA, i té com a objectiu principal guiar l'estudiantat en el desenvolupament de les competències de les

assignatures, així com en el procés de reflexió necessari per al seu assoliment. Les sessions de tutorització estan definides de forma presencial per a cada pràcticum, i en cada un d'ells es desenvolupen els objectius d'aprenentatge establerts i les activitats avaluatives previstes.

Abans de l'inici de les pràctiques el PTA informará als estudiants si el centre que se li ha assignat requereix que porti informació llegida o signada el primer dia. Cada estudiant és responsable de gestionar aquesta documentació i en cas d'incompliment, l'estudiant no podrà iniciar el seu període pràctic.

El primer dia de pràctiques l'alumnat tindrà un temps d'acollida i orientació i serà assignat a una infermera de referència, que l'acompanyarà durant el seu aprenentatge al centre de pràctiques.

Els objectius d'aprenentatge seran coneguts i compartits entre alumnat, infermera de referència i PTA.

La infermera de referència de cada estudiant ha de conèixer els objectius que s'han d'assolir segons el curs i els criteris d'avaluació, així com la present normativa. Per qualsevol dubte, aclariment i suggeriment pot posar-se en contacte amb el PTA.

En aquest procés s'avalua també la competència d'iniciativa, motivació i compromís de l'alumnat en relació al seu propi aprenentatge. El PTA farà un seguiment setmanal a l'alumnat per assegurar l'adquisició d'aquesta competència.

4. RESPONSABILITATS DELS ESTUDIANTS I PREVENCIÓ DE RISCOS A LES PRÀCTIQUES

4.1. Responsabilitats de l'alumnat:

L'EUIG pretén facilitar la incorporació del l'estudiantat en els centres receptors de pràctiques i propiciar unes estades satisfactòries tant des del punt de vista professional com humà.

4.1.1. Uniformitat, identificació i presentació personal

L'uniforme és un component característic de l'EUIG i de la pròpia professió. L'aspecte personal de l'alumnat ha de ser l'adequat per la tasca a desenvolupar amb les persones que atén. Cada estudiant haurà de portar l'uniforme complert de l'Escola durant tota la seva estada (pantalons, casaca amb logotip identificatiu de l'EUIG, mitjons blancs, calçat ajustat al peu de color blanc i bata blanca amb el logotip de l'Escola). En alguns serveis, com l'àrea quirúrgica, l'alumnat portarà l'uniforme que li facilitarà el centre en concepte de préstec.

L'alumnat portarà durant les seves pràctiques, i en lloc visible, la identificació de l'EUIG o bé, si s'escau, la facilitada pel centre, per tal de poder ser identificat correctament.

L'alumnat ha de portar un uniforme net que es canviarà de forma diària com a mesura de seguretat per evitar la transmissió de malalties i focus de contaminació. La manca d'uniformitat pot ser valorada negativament pel PTA en l'avaluació final.

De la mateixa manera, s'ha de complir amb els següents punts:

- Higiene personal acurada.
- Dur les ungles curtes i sense esmalt.
- Dur el cabell recollit (si són cabells llargs).
- No portar accessoris (arracades, braçalets, anells, *piercings*...) que puguin provocar lesions i acumular gèrmens.
- En cas de dur hijab, preferiblement de color blanc.

4.1.2. Assistència

Les pràctiques es realitzen en els centres col·laboradors en torn de matí, torn tarda i torn de nit, excepte en aquells centres que, per la dinàmica interna dels seus serveis, requereixin un horari diferent.

L'alumnat haurà d'ajustar-se a l'horari establert i complir el 100% de l'assistència; per verificar l'acompliment de l'assistència, cada estudiant haurà de signar cada dia el Full d'assistència a les pràctiques, full que haurà de lliurar al PTA l'últim dia de les pràctiques. En el cas de tenir algun problema de salut o d'altre caire que justifiqui la falta d'assistència, ho haurà de comunicar a la IR i al PTA. Caldrà que presenti, el més aviat possible, el corresponent justificant oficial acreditatiu d'aquesta incidència.

Qualsevol sortida temporal d'un/a estudiant de la unitat o servei en el que està ubicat/da, haurà de ser amb el coneixement i autorització de la infermera de referència, qui ha de ser coneixedora de la localització de l'alumnat en tot moment.

Es considera una falta d'**absència justificada**:

1. Defunció d'un familiar de primer i segon grau de consanguinitat
2. Examen del carnet de conduir
3. Examen oficial universitari
4. Proves oficials d'idiomes
5. Visita mèdica especialista
6. Malalties agudes

Es consideren **faltes d'absència NO justificades**, aquelles que no figurin en el llistat anterior. Caldrà que l'alumnat deixi constància de la falta en el Full d'assistència. Aquesta falta podrà tenir una repercussió en l'avaluació final.

4.1.3. Gestió d'absències

L'alumnat ha de comunicar al centre on realitzi les seves pràctiques, així com al PTA la seva absència. Qualsevol absència ha de justificar-se documentalment, i si és previsible, s'ha d'avisar amb antelació. L'equip de coordinació de pràctiques informará a l'estudiant de quina manera s'ha de recuperar.

4.1.4. Faltes no justificades

Per cada falta no justificada es descomptarà 1 punt de la nota final de l'assignatura. Si l'alumnat té més de 3 faltes sense justificar, l'assignatura quedarà suspesa.

4.1.5. Ús del mòbil

El telèfon mòbil es pot dur amb l'uniforme en configuració de silenci. La seva utilització durant les hores de pràctiques es limita a fer-ho servir com a eina de treball (consulta d'informació i contacte amb el PTA si fos necessari). **L'ús inadequat durant les pràctiques pot repercutir en la nota final.**

4.1.6. Recomanacions de conducta

L'alumnat està obligat a conèixer els drets i deures del/de la usuari/ària del sistema sanitari establerts en la normativa vigent, i és per això que es mostrarà respectuós/a amb la dignitat, la intimitat i les creences del/de la malalt/a, respectant en tot moment el codi deontològic de la professió.

L'alumnat es guiarà pel discerniment, la prudència, la pulcritud, la iniciativa i la capacitat de treball.

L'alumnat es mostrarà respectuós amb els valors, creences, cultura i religió de les persones ateses durant el seu període de pràctiques. Les cures proporcionades seran segures i competents. Els actes assistencials executats per cada estudiant seran supervisats i autoritzats en tot moment per la infermera de referència .

Es formalitzarà una relació terapèutica amb els/les usuaris/àries. La comunicació amb ells/es, ja sigui verbal o no, es regiran per la **professionalitat**.

L'alumnat no discriminarà a cap pacient per raó dels seus valors, la seva cultura, religió, edat, gènere, orientació sexual, dependència de substàncies, situació socioeconòmica, grup ètnic o malaltia mental. Si durant el període de pràctiques l'alumnat visqués una situació que li comportés un problema de consciència per qualsevol motiu és recomanable que comuniqui el fet al PTA.

Els/les estudiants en pràctiques formen part de l'equip de salut i el seu comportament, llenguatge, valors i relacions amb pacients i familiars es basaran en els mateixos principis que la resta d'integrants de l'equip de salut. Han d'evitar-se els gestos inapropiats i un aspecte personal descuidat. Els valors que l'alumnat ha d'interioritzar han de ser els del **respecte, el civisme, el de protecció dels drets de l'usuari, la compassió i l'empatia**.

L'alumnat en pràctiques també forma part de la comunitat infermera i, conseqüentment, ha de conèixer tant els valors professionals com el codi ètic i deontològic de la professió amb l'objectiu d'incorporar-los a la seva pràctica.

Un dels principis fonamentals de l'assistència sanitària és la confidencialitat de les dades. Com a norma general, s'hauran de **respectar la confidencialitat de les dades** respecte a la institució, els/les professionals i les persones ateses. En els treballs que l'alumnat hagi d'elaborar durant el seu període de pràctiques no podrà constar cap dada que pugui identificar a la persona atesa ni a cap professional. Es recomana no parlar de les situacions viscudes durant les pràctiques en llocs públics, com poden ser mitjans de transport o en espais d'ús comú (menjadors, vestuaris, etc). Tampoc podrà informar als familiars o amics del/de la pacient sobre dades que té del/de la mateix/a.

Queda prohibit gravar o prendre fotos del centre de pràctiques, dels professionals que hi treballin o dels/de les usuaris/àries.

L'incompliment d'aquestes normes suposarà **suspendre l'assignatura**. En tots els convenis específics o annexos als convenis marc constarà el compromís de confidencialitat, tant de l'alumnat com del PTA. En el cas del PTA, hauran de mantenir confidencialitat envers qualsevol informació que conegui de l'alumnat com a conseqüència de la seva activitat com a tutor/a. Pel que fa a l'alumnat, es compromet

a mantenir confidencialitat sobre la informació interna de l'empresa, entitat o institució pública o privada i no explotar aquelles dades obtingudes en la pràctica sense l'autorització expressa de l'empresa, entitat o institució i de l'EUIG.

Aquestes recomanacions formen part de l'ètica de la pràctica clínica, però també estan recollides en la Odre SSI/81/2017, de 19 de gener, sobre els drets a la intimitat dels pacients i el seu incompliment pot donar peu a repercussions legals. Per aquest motiu, cada estudiant signarà un document on s'explicita el compliment d'aquestes disposicions sobre la confidencialitat. L'alumnat serà responsable de conèixer i respectar el marc jurídic i institucional.

En el cas de dubtes o problemes al respecte, cada estudiant podrà compartir amb la infermera de referència o amb el PTA la informació considerada confidencial.

Cada estudiant serà responsable, juntament amb la infermera de referència, de la informació sobre el curs clínic o altres registres dels/de les pacients.

Els centres assistencials, amb els seus diferents serveis, compten amb normes de funcionament pròpies i específiques que s'han de respectar per part de l'alumnat, com pot ser un tipus especial de vestimenta (quiròfans), mesures d'asèpsia o d'higiene específiques. De la mateixa manera, **s'ha de ser curós amb el material i les instal·lacions.**

La normativa actual **prohibeix fumar** als centres sanitaris, tant en espais coberts com a l'aire lliure. Per tant, es desaconsella l'ús de tabac en l'alumnat tant per la seva pròpia salut com pel fet de que un dels valors infermers és vetllar per la salut pública de la comunitat.

L'EUIG i els centres assistencials han de garantir un tracte digne i respectar els drets de l'alumnat.

Aquestes recomanacions es deriven, entre d'altres, de l'aplicació [del Codi d'ètica de les infermeres i infermers de Catalunya](#).

Quan des de l'Escola es detecti l'incompliment d'algun dels requisits fins ara exposats, es podrà interrompre el període pràctic, i/o suspendre l'assignatura.

4.2. Prevenció de riscos durant les pràctiques

4.2.1. Vacunacions

Els/les infermers/es i, per extensió, l'alumnat que inicia el Grau en Infermeria, són un dels col·lectius més vulnerables pel que fa a l'exposició accidental a instruments i substàncies orgàniques contaminades, així com a possibles malalties infeccioses nosocomials.

Els serveis de salut pública recomanen l'administració de totes aquelles vacunes incloses en el calendari de vacunacions i aquelles que segons les circumstàncies sanitàries s'aconsellin. Per això, des de l'EUIG es recolza la vacunació de l'alumnat com a mesura de prevenció de malalties infeccioses, tant a nivell individual com comunitari, especialment perquè hauran de tenir contacte amb persones malaltes. De la mateixa manera, es vol conscienciar a l'alumnat que la decisió de no vacunar-se pot tenir repercussions a nivell acadèmic (impossibilitat de fer pràctiques o altres activitats acadèmiques), però també econòmiques, en la mesura que es demanin proves analítiques des dels centres de pràctiques. Aquests centres poden establir criteris vacunals propis que seran d'obligat compliment.

Per aquesta raó, el carnet vacunal ha d'estar actualitzat amb les següents vacunes:

- *Vacuna de la Hepatitis A i B*
- *Vacuna del Tètanus*
- *Vacuna de la Diftèria*
- *Vacuna de la triple vírica* (Rubèola, xarampió i parotiditis)
- *Vacuna de la Pòlio*
- *Informació sobre les vacunacions en la infància i altres possibles vacunes com la Varicel·la o proves com la de Mantoux*
- *Vacuna de la COVID*

4.2.2. Protocol de circuit davant un accident o exposició a sang/material biològic

L'alumnat ha de ser informat, per la persona encarregada de la Coordinació del Pràcticum de l'EUIG sobre l'assegurança que el cobreix en aquests casos durant la seva estada en el centre de pràctiques.

L'alumnat haurà de conèixer i aplicar en la seva pràctica assistencial els protocols, guies i normatives existents sobre el control de les infeccions nosocomials. Tanmateix, adoptarà les mesures d'autoprotecció necessàries en el cas que fos necessari davant de malalties transmissibles.

Les estudiants embarassades o en període de lactància poden rebutjar activitats que considerin lesives per la salut del fetus o del nadó.

En el cas que un/a estudiant pateixi una malaltia transmissible haurà de comunicar-ho al PTA. L'alumnat amb incapacitat temporal (baixa laboral) no pot fer pràctiques durant el període de vigència de la baixa.

Actuació de l'alumnat en centres de pràctiques externes:

Davant un accident o exposició a sang/material biològic en els centres de pràctiques, l'alumnat haurà de tenir en compte els següents requeriments:

- Avisar a la infermera de referència del centre.
- Seguir el protocol intern del centre, si existeix.
- Avisar al PTA assignat.
- Trucar a la secretaria de l'EUIG, en un termini màxim de 72 hores, per complimentar la documentació pertinent; s'ha de tenir en compte que qualsevol tipus d'incident/accident que no hagi estat notificat a l'EUIG no queda cobert per l'assegurança.
- Demanar visita al Servei Mèdic de l'EUIG per tal de fer el seguiment i control de la incidència.
- En cas que l'accident es produeixi fora d'horari lectiu, l'estudiant comunicarà la situació al correu del metge de l'EUIG: miquel.colomer@eug.es.

Actuació del personal del centre de pràctiques:

- L'alumnat serà atès, en primera instància, en el propi centre de pràctiques.
- Si el centre considera que, després de la primera atenció, un/a estudiant necessita ser atès/a en un servei especialitzat, cursarà el trasllat a l'hospital de referència contactant amb el 112. Si la situació del/de la estudiant és una emergència i no estigués en un centre hospitalari s'avisarà al 112.

- La infermera de referència del/de la estudiant en el centre ha de deixar constància al PTA, qui comunicarà els fets a la Secretaria i a la persona responsable de la Coordinació del Pràcticum per tal que pugui verificar el tipus d'incident/accident que s'ha produït i fer el seu seguiment.

4.2.3. **Recomanacions per a la preparació i administració de fàrmacs peril·losos**

Aquelles estudiants embarassades o en període de lactància materna hauran de comunicar la seva situació a la persona responsable de la Coordinació del Pràcticum. Seguint les recomanacions establertes i els protocols sobre preparació i administració de fàrmacs peril·losos en centres sanitaris i sociosanitaris; les estudiants que presentin les situacions abans esmentades no haurien d'estar exposades als agents G1, G2, G3 (Taula 5), ja sigui en el moment de la preparació, com de la seva administració.

Taula 5. FÀRMACS CONSIDERATS PERIL·LOSOS

GRUP	MEDICAMENTS INCLOSOS
1	Medicaments antineoplàsics
2	Medicaments no antineoplàsics que compleixen una o més de les característiques de peril·lositat que es mencionen anteriorment.
3	Medicaments no antineoplàsics que tenen risc reproductiu per als/les homes/dones que estan intentant la reproducció i per a les dones embarassades o lactants. Inclou fonamentalment fàrmacs teratogènics, fàrmacs que poden dificultar la concepció i fàrmacs oxitòcics.

Aquestes recomanacions estan recollides en el [Document de Consens de la preparació i administració de fàrmacs peril·losos en centres sanitaris i sociosanitaris de Catalunya](#).

5. ÀMBITS DE PRÀCTIQUES

Els diferents pràcticums es realitzaran en els Centres de Salut, Hospitals, Centres Sòcio-sanitaris i Residències assistencials que permetin incorporar els valors professionals, tals com: competències de comunicació assistencial, raonament clínic, gestió clínica i judici crític. De la mateixa manera, en aquests centres es vetllarà per afavorir la promoció de la salut, la prevenció de la malaltia, respectar els drets de les persones aplicant el codi ètic d'infermeria i adequar la pràctica d'acord amb les normes legals reguladores de l'activitat professional.

En els centres de pràctiques es tenen en compte els diferents àmbits per tal de garantir l'atenció als problemes de salut més prevalent, assegurant la qualitat dels serveis en les àrees de Medicina, Cirurgia, Obstetrícia i Ginecologia, Pediatria, Psiquiatria, Geriatria i altres àrees clíniques, com circuits d'àrees específiques, que permeten integrar en la pràctica professional els coneixements, habilitats i actituds de la infermeria, basats en principis i valors associats a les competències abans descrites.

L'alumnat de 4rt fa estades clíniques en àmbits més complexos, com poden ser les unitats de cures de persones en estat crític o amb problemes complexos de salut (UCI, Urgències, quiròfan, diàlisi, centres penitenciaris, PADES,) o també on els/les infermers/es tenen rols més avançats (gestores de casos, etc.).

També a 4rt curs el pla d'estudis de l'EUIG inclou uns itineraris formatius (Mencions) que representen una via innovadora i complementària de la seva formació. Depenent de quina sigui la menció escollida, l'alumnat obté el títol de Graduat en Infermeria amb una de les següents Mencions:

- Menció "Lideratge, Innovació i Infermeria de Pràctica Avançada"
- Menció "Infermeria, Innovació en Salut Digital"

Aquestes Mencions tenen dos pràcticums associats (Pràcticum Emergent I-II) perquè l'alumnat desenvolupi el seu procés d'aprenentatge en diferents àmbits emergents d'actuació infermera segons l'itinerari cursat, des d'àmbits d'innovació i gestió de la diversitat, a àmbits emergents i/o especialitzats de la pràctica infermera. L'alumnat ha d'integrar en la seva pràctica professional els coneixements, habilitats i actituds d'acord amb les assignatures cursades, així com desenvolupar la seva capacitat emprenedora.

6. AVALUACIÓ DE LES PRÀCTIQUES CLÍNiques

El procés d'avaluació de les assignatures Pràcticum es fonamenta en la valoració del nivell d'assoliment de les competències per l'alumnat per mitjà de l'avaluació dels resultats d'aprenentatge.

Es tracta d'una avaluació continuada i formativa a on es tenen en compte tant les competències genèriques com les específiques de cada Pràcticum. En aquesta avaluació intervenen tant el PTA com la infermera de referència.

Cada pràcticum contempla unes activitats avaluatives que estan publicades a les Guies Docents corresponents. L'avaluació té caràcter didàctic i sumatori.

A través del procés d'avaluació de les pràctiques cada estudiant pot obtenir la retroalimentació de la infermera de referència i del PTA sobre el procés d'aprenentatge i ajudar-lo en aquells aspectes que es puguin millorar.

6.1. Paper avaluador de la Infermera de Referència

El paper de la infermera de referència durant l'avaluació és avaluar amb exactitud i compromís professional a l'estudiantat que tutoritza i al qual fa seguiment respecte a les competències exigides en cada pràcticum (es recomana avaluació contínua tant verbal com per escrit durant el període pràctic, mitjançant la rúbrica que porta cada estudiant). En el cas que un/a mateix/a estudiant tingui assignat més d'una infermera de referència caldrà que es consensui l'avaluació final.

6.2. Paper avaluador del Professorat Tutor Acadèmic de Pràctiques

Aquesta responsabilitat està íntimament relacionada amb el procés de seguiment i tutorització, i inclou:

1. Guiar i informar a l'estudiantat del procés d'aprenentatge i avaluació continuada junt amb la infermera de referència. L'avaluació final ha de realitzar-se conjuntament amb el PTA, la infermera de referència i l'estudiantat. En el cas de no ser possible la trobada dels tres,

l'avaluació es realitzarà entre la infermera de referència i l'estudiant, i posteriorment el PTA donarà a aquest el feed-back corresponent.

2. Correcció i valoració numèrica i qualitativa dels treballs avaluatius.
3. Avaluació qualitativa del procés d'aprenentatge individual de cada estudiant que s'ha tutoritzat.
4. Realitzar la revisió del procés d'avaluació de l'alumnat al qual ha tutoritzat si aquest ho sol·licita.
5. Custodiar els treballs finals de l'estudiantat fins el seu lliurament a l'Escola.

6.3.El procés de tutorització

En funció de cada pràcticum es planifiquen una sèrie de reunions per treballar diferents aspectes relacionats amb el desenvolupament i aprofitament de les pràctiques externes. El procés de tutorització permet orientar i guiar a l'estudiantat en l'assoliment dels objectius de pràctiques, en la realització de les activitats d'aprenentatge i en la seva avaluació.

6.4.Documentació per a l'avaluació

- Full d'Assistència

Aquest document és el justificant de les hores i l'horari que realitza l'alumnat i ha de ser signat diàriament per la IR. El responsable del document i de la informació recollida és l'estudiantat. Un cop finalitzades les pràctiques s'ha d'entregar al PTA.

- Instruccions de les Activitats Avaluatives

Cadascuna de les activitats d'aprenentatge que formaran part de l'avaluació de tots els pràcticums tenen la seva guia d'elaboració per facilitar i orientar a l'alumnat en el disseny i desenvolupament dels diferents treballs vinculats a cada pràcticum.

- Rúbriques de les Activitats Avaluatives

Els instruments per avaluar les activitats teòriques demanades a l'alumnat són rúbriques que estaran a disposició tant de l'alumnat com del PTA abans de l'inici del període de pràctiques. Aquest document pretén facilitar l'avaluació per resultats d'aprenentatge.

- Full d'avaluació de la Infermera de Referència

L'alumnat entregarà a la infermera de referència el document que avalua el seu acompliment clínic a l'inici del període de pràctiques. Aquesta avaluació té caràcter quantitatiu i qualitatiu.

7. SISTEMA INTERN DE GARANTIA DE QUALITAT

7.1.Procés de Gestió de les Pràctiques Externes

Le pràctiques externes es regulen segons el [Sistema Intern de Garantia de Qualitat \(SIGQ\)](#) que permet el seguiment i la millora continua de tots els aspectes de la pràctica docent. En aquest sentit, es revisen totes les accions i activitats conduents a l'organització, la realització i el seguiment de les pràctiques

externes de l'alumnat. Les guies docents de les assignatures de pràctiques expliquen en detall els objectius de cada pràcticum, les activitats d'aprenentatge i els mètodes d'avaluació.

7.2. Convenis de pràctiques

Totes les pràctiques requereixen la signatura d'un Conveni entre el centre sanitari o empresa i la Institució.

Els convenis establiran el marc regulador de les relacions entre els estudiants, les entitats col·laboradores i el Centre, i inclouran a les seves estipulacions bàsiques o als annexos els aspectes assenyalats al Reial Decret 592/2014, d'11 de juliol i l'apartat 4.3 de la Ordre SSI/81/2017.

Un cop el conveni entre el centre de pràctiques i la institució s'ha signat, l'alumnat podrà fer les pràctiques externes.

7.3. Normativa legal

Aquest Marc Normatiu respon a l'empara del Reial Decret 822/2021, de 28 de setembre, pel que s'estableix la organització dels ensenyaments universitaris i del procediment d'assegurança de la seva Qualitat, avalat per la Ordre CIN 2134/2008 (on s'estableixen els requisits per a la verificació dels títols universitaris oficials que habiliten per a l'exercici de la professió d'infermera).

A més, s'ha de respectar la normativa legal específica de pràctiques següent:

- Normativa acadèmica de la Universitat Autònoma de Barcelona (Aprovada per acord del Consell de Govern de 7 de juliol de 2022, i modificada per acords de Consell de Govern d'1 de febrer de 2023 i de 12 de juliol de 2023).
- Reial Decret 592/2014, de 11 de juliol, pel que es regulen las pràctiques acadèmiques externes dels estudiants universitaris.
- Normativa de pràctiques acadèmiques externes de la Universitat Autònoma de Barcelona (Acord del Consell de Govern de 10 de setembre de 2014).
- Reial Decret 1558/1986, de 28 de juny, pel que s'estableixen les bases generals del règim de concerts entre les Universitats i les institucions sanitàries.
- Ordre SSI/81/2017, de 19 de gener, per la que es publica el Acord de la Comissió de Recursos Humans del Sistema Nacional de Salut, pel que s'aprova el protocol mitjançant el que es determinen pautes bàsiques destinades a assegurar i protegir el dret a la intimitat del pacient pels alumnes i residents en Ciències de la Salut.
- Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals.
- Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades).